

Брюксел, 13 февруари 2026 г.
(OR. en)

6300/26

CON 26

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	16432/25 + ADD 1
Относно:	Заклучения относно Програмата на ЕС за градовете – <i>Одобряване</i>

1. На 3 декември 2025 г. Генералният секретариат на Съвета получи Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Програма на ЕС за градовете: насърчаване на растежа и просперитета“.
2. Комисията представи съобщението на заседанието на работна група „Структурни мерки и най-отдалечени региони“ от 8 януари 2026 г.
3. Проектът за заключения на Съвета беше разгледан на заседанията на работна група „Структурни мерки и най-отдалечени региони“ от 20 януари 2026 г., 3 и 13 февруари 2026 г. Делегациите постигнаха принципно съгласие по проекта за заключения на Съвета, поместен в приложението към настоящата бележка.
4. Комитетът на постоянните представители се приканва да препоръча на Съвета да одобри посочените заключения на Съвета, поместени в приложението към настоящата бележка.

ПРОЕКТ ЗА ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА

**относно Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите
„Програма на ЕС за градовете: насърчаване на растежа и просперитета“**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

1. Приветства съобщението от 2025 г. „Програма на ЕС за градовете: насърчаване на растежа и просперитета“, което предоставя стратегическа рамка за укрепване на териториалното и градското измерение на европейските политики, като признава градовете за ключови участници за постигане на приоритетите на ЕС и целите за конкурентоспособността и сближаването. ИЗТЪКВА значението на непрекъснатостта на Програмата на ЕС за градовете (*Urban Agenda for the EU*) чрез териториално ориентирано и интегрирано градско развитие в рамките на структура на ЕС за многостепенно управление и ОТЧИТА, че е важно да се вземат предвид възгледите на градовете при разработването и прилагането на съответните политики на ЕС, национални и поднационални политики, като същевременно се отчита многообразието на системите за градско управление и се зачита компетентността на държавите членки;
2. ОТЧИТА, че около 75% от населението на ЕС живее в градове и градски зони, които са изправени пред значителни предизвикателства, включително недостиг на жилища, социално изключване и риск от бедност, високи разходи за енергия, опасения във връзка със сигурността, демографски предизвикателства и предизвикателства, свързани с мобилността, както и въздействието и смекчаването на изменението на климата, замърсяването и влошаването на състоянието на околната среда;
3. ПРИЗНАВА, че изпълнението на около 70% от законодателството на ЕС е възложено на местните и регионалните власти, което ги превръща в основни фактори за постигане на целите на ЕС и осигуряване на ефективно изпълнение;

Градовете и политиките на ЕС

4. **ОЦЕНЯВА** ролята на градовете от всички мащаби като важни фактори, допринасящи за конкурентоспособността, иновациите и устойчивото развитие на ЕС, по-специално чрез способността им да привличат таланти, да насърчават предприемачеството и да подпомагат стратегическите вериги за създаване на стойност и инвестициите, както и да предоставят обществени услуги от общ интерес;
5. **ПОДЧЕРТАВА**, че градовете, заедно с функционалните градски зони, играят решаваща роля за постигането на напредък в социалното приобщаване, иновациите, икономическото, социалното и териториалното сближаване, като дават възможност за интегрирани решения на местно равнище в области като жилищното настаняване, културното наследство и туризма, предприемачеството и заетостта, борбата с бедността, осигуряването на образование и достъп до услуги, като по този начин допринасят за намаляване на неравенствата и насърчаване на приобщаващия растеж;
6. **ОТЧИТА** ролята на градовете за осигуряване, в рамките на тяхната компетентност, на безопасни обществено достъпни места, гражданска защита и непрекъснатост на услугите, укрепване на устойчивостта на обществото и принос за предотвратяването на дезинформацията и хибридните заплахи. **ПОДЧЕРТАВА** необходимостта от интегриране на устойчивостта на екологични, социални и свързани със сигурността рискове и готовността за действие при кризи в градоустройственото планиране чрез интелигентно и приобщаващо проектиране, включително стратегии за адаптиране към изменението на климата, и **ИЗТЪКВА** необходимостта от инвестиране в подготвеността на градовете да предотвратяват и смекчават въздействието на неотдавнашни и бъдещи екологични сътресения и заплахи за сигурността;
7. **ПРИВЕТСТВА** наскоро приетия европейски план за жилища на достъпни цени, в който, наред с другото, се признава особеният натиск на жилищната криза върху градовете и се очертават областите на действие и инициативите на ЕС, които ще засилят тяхното участие и роля. **НАСЪРЧАВА** непрекъснатите усилия за подобряване на достъпа до устойчиви и приобщаващи жилища на достъпни цени, като същевременно се зачита компетентността на държавите членки и се насърчава тясното сътрудничество между тях;
8. **ПРИЗНАВА** ключовия принос на градовете и градските зони за декарбонизацията, адаптирането към изменението на климата, опазването на околната среда и биологичното разнообразие и прехода към чиста енергия, включително чрез въвеждането на мерки за намаляване на емисиите. **ОТЧИТА**, че градовете от всички мащаби играят централна роля за подобряване на градската мобилност, като стимулират устойчиви, достъпни, чисти и ефективни мултимодални транспортни системи;

9. ПРИЗНАВА потенциала на инициативата „Нов европейски Баухаус“ в подкрепа на устойчиви практики „от долу нагоре“ в застроената среда, както и увеличаването на мащаба на иновативните решения с положително въздействие върху качеството на живот на европейските граждани;
10. ПРИЗНАВА нарастващата роля на градовете в международното сътрудничество и градската дипломация, както и приноса им за активното изпълнение на целите за устойчиво развитие от Програмата на ООН до 2030 г. и Новата програма на ООН за градовете;
11. ПОДЧЕРТАВА, че е важно да се правят консултации с градовете, когато е уместно, по време на законодателния процес на ЕС на ранен етап, като се зачитат управлението и правомощията на държавите членки, с цел да се насърчи по-доброто регулиране и да се намали натискът за осигуряване на изпълнението, като правилата и разпоредбите на ЕС бъдат по-добре приспособени към градските условия, без да се увеличава административната тежест за градовете или държавите членки;

Градовете и подкрепата от ЕС

12. ИЗТЪКВА, че политиката на сближаване е допринесла за укрепване на градското измерение на ЕС, със заделянето на над 24 милиарда евро от ЕФРР за устойчиво градско развитие през периода 2021 – 2027 г., и ОТКРОЯВА значението на подкрепата за градовете с оглед на нарастващите предизвикателства пред тях. НАБЛЯГА НА добавената стойност на Европейската инициатива за градовете (EUI) и URBACT като важни и допълващи инструменти, предоставящи пряка подкрепа за градското развитие;
13. ОТКРОЯВА възможностите, предоставяни на градовете с междинния преглед на политиката на сближаване, включително възможностите за гъвкавост при работата по осигуряването на социални, финансово достъпни и устойчиви жилища, енергийния преход, устойчивостта на водните ресурси, конкурентоспособността, отбраната и развитието на умения, включително чрез трансфери от ЕФРР към EUI и печата за високи постижения на EUI;
14. ОТБЕЛЯЗВА, че Механизмът за възстановяване и устойчивост също подкрепя възстановяването и устойчивостта на градовете, особено в екологичния и цифровия преход, но и за предоставянето на обществени услуги и социални жилища и жилища на достъпни цени;

15. ОТЧИТА ролята на Европейската инвестиционна банка за предоставянето на финансиране и консултантски услуги за устойчив градски транспорт, социални, финансово достъпни и устойчиви жилища, декарбонизация, енергийна ефективност, кръговата икономика и развитие на екологосъобразна инфраструктура, включително чрез смесване на финансиране от ЕС, национално и частно финансиране;

Следващи стъпки

16. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от по-добра координация, опростяване, цифровизация и изграждане на капацитет на равнището на ЕС и на национално равнище за укрепване на градското управление и инвестиционния капацитет, ОТЧИТА, че много градове, особено средноголемите и по-малките, са изправени пред непропорционални административни и финансови ограничения, които стесняват достъпа до финансиране от ЕС;
17. ИЗТЪКВА значението на партньорствата с гражданското общество и частния сектор и ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО, че е важно приоритетите на градовете да бъдат интегрирани в съответните инструменти на ЕС за насърчаване на интегрирано, приобщаващо и устойчиво развитие;
18. ПРИЗОВАВА Комисията да продължи да укрепва териториалното и градското измерение на имащите отношение политики на ЕС въз основа на Програмата на ЕС за градовете (*Urban Agenda for the EU*) и Териториалната програма за 2030 г. ПРИКАНВА Комисията ясно да очертае и да подкрепя взаимното допълване и успоредното съществуване на двете програми на ЕС за градовете (*EU Agenda for cities* и *Urban Agenda for the EU*) в непрекъснат диалог с държавите членки, включително на равнището на градовете в регионален и местен план, като същевременно гарантира съгласуваност и избягва дублирането, припокриването и паралелните структури;
19. ПРИВЕТСТВА стартирането на уебпортала за градовете в ЕС, както и предложението за интегрирането му в предстоящата платформа на ЕС за градовете, насочена към улесняване на достъпа до инициативите на ЕС и сътрудничеството между градовете, включително заинтересованите страни в областта на градското развитие и представителите на равнище ЕС;
20. ПРИПОМНЯ, че е важно да се осигури дългосрочна подкрепа за интегрираното градско развитие въз основа на постиженията от текущия период, както е описано в Програмата на ЕС за градовете.
21. ОТНОВО ЗАЯВЯВА, че градовете са незаменими партньори в разработването на политиките на ЕС и следва да участват по целесъобразност в процесите на диалог, консултации и изпълнение с европейските институции.